

Toimetused: E. Ots, E. Haarbänd,
H. Peelbaum, M. Vassar,
H. Ebarik, E. Lepson,
E. Sprants, M. Jürgens.

Aade: Jaani tään. 13.

ANNO 1935.

NIMAI.

Jälle on veerenud üks õppe-
aasta igavikumerke ja zäer on
kerad. rästli lüpe koolitöö
ja meie noored, sukeldume sure-
tõõmudesse.

Teere aasta on tehtud tublilt
tööd. Suurem hulk meist võib
raadelda rahuldustundega möödu-
nud aastat. Nüüd rästli me lah-
kume enamuses, et jälle tagasi
pöörduda, aga üks öia, vilistlased,
et alati iseri lahuda ja astuda
iseseisvasse ellu, jättes selja taga
õppuaastad.

Kahju on teist amsad sõra-
rad, kahju, et lahkule meie perest.

Äge unustage ilalgi hõmaraid tunde
de millal viibisite veel "akadee-
mias" äge unustage oma õpetaja-
jaid ja kaasõpilasi. Önn kaasa-
armad videvikutütud! Önn kaa-
sa hõmaruse lemmikud!

Soovime hääd puhkust ka
meie õpetajaskonnale kesotsas pel.
Pedusaari'iga ja kaasõppevõile.
Süüelduge suurepäikesesse! Puh-
nistuge ja tulge tagasi sügisel
tõis elarõõmu ja rõõkust!

„Videviku“ toimetus.

Kus on elu, kus uni?

Võejas undab tuul. Lõõtsub
ja kihutab! Kuisub kaasa kõike
mis kuidagi taastab tema raba
lendu. Täevas katsutavad pilved.
Põikarad kokku ja eemalduvad,
kusjuures rahete-rahel rihkistub ja-
he kuuralgus läbi pilvede tõgus-
tiku. Puhud paenutavad põlid
ja pöösadki kui sosistajad esi-
mestele keradlilledele uudiseist ja
tähelepanekuist.

Vana kell lööb värisedes 11
pauku. Madalas tares on pime.
Suur, valgeklubjatud ahi seisab
tummana kesk tumedat õmbrust.
Puhtaksküüritud lauale on unus-
tatud lõngakera ja poollekujutud

sukk. Tare ja sakreiraheline ues
on peakoril ja realt koostub hiirte
piuksumine ja teall. Tugerad, kokma-
kad laepalgid tuncurad nii ma-
dalalolevaid, et hinge poeb hiem.
Need suured palgid nagu suuks
ja rangistaks teeret hinge ja ka
maiseid kontuure. Seinad nõogu-
rad jäist niiskust. Sähmased pal-
gid on rõsked ja kaetud pisarate-
ga.

Masendarat vaikust segab ühetoo-
niline roki ruvin nagu rahuliku oja-
rese rool, ühtlane, tdsane ja süda-
meretungiv. See otsatu hetetus kor-
tub kamõri arotud uesest. Sõäl ket-
tab väikere lambitule ralgel rana-
ema. Heietab lõnga, ise ämivedes tut-
tarat lauluriit mis unustama paneb
oleviku ja mõtted kannab miheviku-
maale.

Kell lööb kaheteistkümnendat tun-
di. Ruvin on muutunud aeglase-
maas ja katkendlikumaas. Laul on
raibunud. Tugerad, rootsulised käded
langerad aeglaselt ärippe, pea rajub
tinnale ja silmad sulgurad. Teka al-
lapooli rajub hall pea, hingamine
muutub sügaramaas. Aga jälle riequb
hoolas railake. Ketrab edasi, heietab
ja mõlgutab mõtteid möödunud noo-
rusajast. Neist aastast, millal pal-
geis helkis noorusena ja hinges
tuikas elutuli. Nüüd on ta rana
ja küürus. Kadunud on liikmeist
nooruseramm ja asemel on astunud
tinakarke vanaduse jõuetus kald ked-
rata suudab ta veel...

Võrk ruuiseb ja ahju taga lau-
lab kilk. Vastis laulab kilk be-
sinda, kuna roki ruuiseb on raibu-
nud - vanaema magab, näol noo-
russe näotus.

Ta näeb unes, et ta on noor,
kiisugune kui kummitamine aasta eest.
Helidad palmikud limber pea as-
tatud ja kerge õhuline kludike
seljas, seisab ta kirkus. Tõheli-
panu ei pööranud mitte õpetaja
ja kõneli raia noorele ruugejuuk-
selisele mehele kes tõsiselt maha-
raodates jälgis õpetaja sõnu. Ai-
nult koed ristlerad nende pil-
gud. Siis tõuseb neli nõrku pu-
na ja ta peidab nõo taskuõtti.
Tõhmitel korral kohtuvad nad
kriigel. Noored rallatlerad ja sõ-
nelerad, rakitarad tuliseid pil-
kegi. Ja nii see lõkski. Et tea
isegi kuidas, koed aga ehtis ta
iseme kuldne võru - igarese tuu-
duse mõte. Nüüd on juba aas-
taid mõõdnud. Mulla all puh-
kab ta elukaarlane. Halli vana-
keena laikus ta elu nõitela-
valt ja juikus unne.

Siremise tõukega avanuvad va-
naema tukmundel ja ometi nii
lakked silmad. Oli see un' rbi elu?
Oli see tõelikkus rbi muinasmaa?
vanaema ei tea seda. Kõik on
segamini: elu ja un', tõde ja
fantasja. Terve elu on veel
raid mälestuste ahelik. Need lü-
lid on nii tugerad, et ei rbi eral-
dada mälestusi praegurist juhtu-
musist.

Pikkamööda hakkab jälle rüürema
rook. Voolab kullana lõng läbi
kostrunud rõmede. Vanaema sil-
mad on juhitud kaugelt, kaugelt.
Nad on benad ja tõi näed.
Ma arvan et ta praegu mõttes
müsti viibib kirikus, nõgu pei-
detud tarkurõtti.

Edasi kutab vanaema. Ketcab,
kuni jälle turastub ja uneriigis
viibib, et ärgates kürida - kus du
tõde, kus muinasjutt!

Baby.

Kerade tulek.

Lõuna- ja läänetuuled laenasid
talle tiivad sinitaevas kättis ta
oma bena looviga, põike punus.
talle põija oma kuldkiirist ja nii
kiicustab kerad põhjolaase, looma
süa valgust ning kõõmu.

Tehakse juba etteralmistustöid
kerade rästurõtuks. Põike sullib peh-
meil siidkõsil lumiraipa, sullib ja
kokku saabci selle. Mõne üksiku põo-
sa alla jääb veel tükike pakasetaa-
di kuudrivisi koet raipa. Pungit-
seb puu tärkab toki ja otsib tee-
niece teid kiride vahel. Kõik eut-
tarad nagu püüaksid teha häaks
kauast magamist.

Paju arab oma pungad, õn-
valged urad sicuturad päikese
poole. Künkal bitreb kannike,
oma sinivioletti väri on ta sa-
nud külmast. Temaigi sicutab õil-
melikti vastu päikesele.

Kraarin supleb kõnne. Rõõm-
salt tõstab mõni neist oma pung-
silmsse pää veest ja krooksub
tervitusi valguseli keradele.

Päikesepaistelis kohis teerad
veel talveunest uimased rööbred
lennuhajutusid. Päike elustab neid-
ki. Pulmareisilt saabunud lõoke-
sepaar mõeldab lõõritades tae-
värina kõrgust, jõobub päikese
soojusest. Kõikjal õskab kava-
publitseeritud elu, õskab värske
valguseli, keradele.

— Hil —

Kes noorena ei õpi iseseisvalt mõt-
lema, see ei õpi mõtlemiskunsti
kunagi.

Kes noorena ei õpi oma mõtteid
julgelt väljendama ja teostama, see
ei tee seda iialgi.

Kes noorena ei õpi julgelt ise-
seisvalt mõtlejaks, see pole üldse
mingi loor jõud.

Mälestusi sõbrast.

Pimm pamm! Pimm pamm!
Seisan kalmistul äsjakaerat hana
veeren, mille põhjan valendab pikk
kitsas kiest sinu viimne puhkepaik.
Minu ümbe seisab inimesi, kõik must-
tas, valendab vaid üksik taskuvalt
loori rahelt, pühib nagu häbenedes
pisaraid mis on mäbrat sulle. Mina
ei nuta sest sulle ei meeldinud pi-
sarad. Pivipilli-sõisudeks nimetasid sa
neid, kuid sa ei saa seda, sa ei saa
enam midagi!

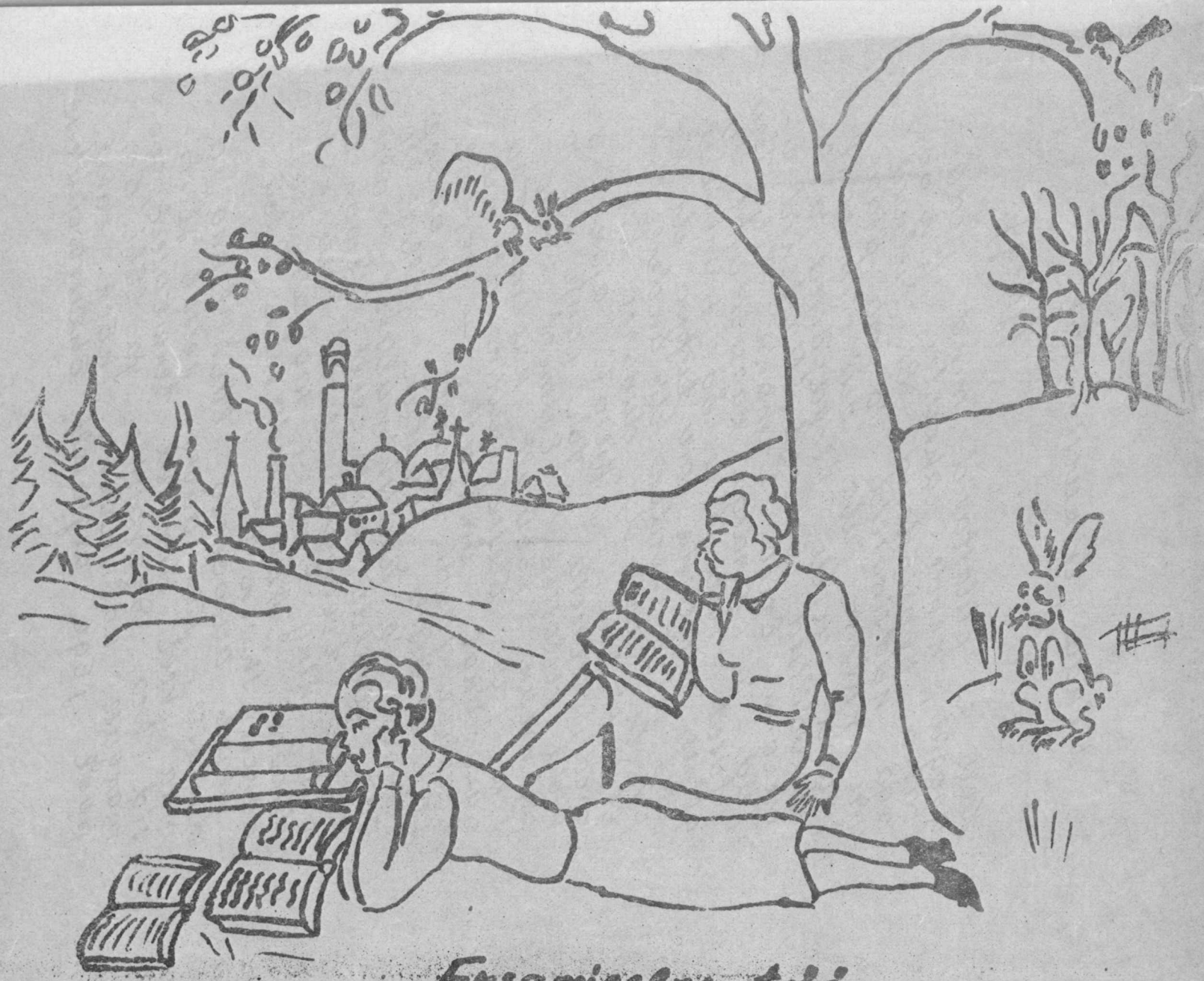
Kord — see oli ühel lõinud ke-
radisel päeval kui meie Maryga
istutasime lilli. Sa tulid me juur-
de, naeratades vaatesid me tööde.
Su silmad olid nagu kannikesed,
su nõgu kahratu kui lumiseltsus
ja sa pöördusid päikese poole, et
ta sind pruunistaks. Kuid sa jäid
ikka kahratuse. Sa seisid eemal
müst, kuid su katkendlik hingami-
ne kostis meieni. Sinu sisimas ta-
gises midagi, nagu pears seal keegi
võitlust oma elu eest. Teadmine,
sa olid parandamatult haige, kuid
me ei teadnud, et kaotame su nii-
pea. Ja nüüd aasta möödudes
sõisame samasugusel päikeseallasel
keradpäeval sil hana veeren ja
sahinal laugel liiv su kiestale.
Üks ja teine su sugulasist kum-

mardub, riskab kolm peotäit lii-
ra ja pühib kõe taskurätti. Vaa-
tru. Su ema kui ta kummaardub
riskama. Mina ei riska liira su
riestule mina ei taha mätta sind
nii ruttu. Ema näos rätiseb valu,
iga peotäiega nagu riskaks ta tüki
ema südamest. Sa kiestule. Su öde
najatab pea ema olale ja nuturöci-
nad läbistavad ta keha. Nüüd
rötarad su rennad labidad ja
loobivad suure kukja su kiestule.
Nad on kõik suured ja tugevad, tee-
ris sõtab neil nõost ja miks pidid
just sina - noorim neist ja armsaim
emale - nii ruttu lahkuma. Su ema
seisab ja raatab ühesilmi kiestu-
mis juba peaqueu kaet liiraga. Tä
ei siluda tajuda, et ta armsaim
laps on sääl ja et ta enam kunagi
ei näe teda. Ma ei suuda näha su
ema valu, toetan vastu nisti ja
nutan, mitte sinu, vaid su ema põ-
rast.

Kui tuled tagasi, on kalm ju-
ba kaet lumivalgete lilledega. Lei-
nabõivais inimesed kummaarduvad
palvaks. Üksik lind sitistab pun-
gitseral puul. Läbi õhu löikavad
kriikkella tumedad löögid.

Pimm, pamm, pimm, pamm...

- Hie -

Examinace tó.

Mõnda ekskursioonist.

(järg).

Kell 2 külastasid mind peda-
googid, nende lahkudes jäin oo-
stama kooliõdesid. Ei tulnud
aga neidsinaseid ja ma peaa-
gu nutsin juba kui riimaks il-
musid uuele blondpäised ja si-
nikleililised õkesed. Mattenid ri-
mekaim Erika Tirmann, Hilja Teu-
feld ja nendega kaarvõitlejate ter-
ritused. Tuli jälle õõ. Hommikuel-
astus esimesena mu tuppa dr. K.
"No, jetzt werden die andere fort-
fahien, und du, dummes Kind,
bleibst hier." "Wieso?" ajan enese
roodi's istukile. "Ich kann sie ja
nicht verlassen." Esimest korda
pahratan lõbusalt naerma. Tõu-
sen juba ülesse, uusin die neu-
dukardinote ümbrust. — Kõikjal
tavaline jaudi tapakus, mis omone
ka lätlasile. Muutun jällegi ela-
ramaks ja uudishimulises katse-
tan kõhelda vene keelt, demonst-
reerin teenijale eesti keele kõla-
kust ning riimaks saabub draaõi-
dupõev. Auf Wiedersehn! Ich
danke Ihnen!"
Aegab autocorso läbi linna sa-
damasse. Kai ääres seisab "Eesti-
maa" veel riimases territused, too-
sid hea Dzeirensile ja läbi õm-
marguse kabiiniakna näen kahel
pool j'õge aeglaselt õhturajudesse

Erasmuse 190.

kaduraid ja selja taha järeid
Riia torne. Oli juba siige õhma-
ne valgustus, kui sõitsime läbi
Dünamünde merel. Ees aravus
suviselt viiendat raikne me-
ci, rikkuvad boid mustade sam-
massiivsetide otsas tähistasid jõe-
suud, nii väljusime, kahe massiiv-
se jõemuuli vahelt vastu kodu-
maale. Kuna mina pidin loobu-
ma lõbust olla öösel laevalael,
siis ralmistusin korraldusi viinu-
miseks. Lugesin jälle kord üle hee-
ga aja korralduse ajakirje — ees-
ti lehtede reportaaži. Tallinnas
peetarete eesti mängude kohta.
(Riia haaglas oli mu polarise mör-
gataralt tõusnud, kui olin katsu-
nud seda õnnelikult keelt ainult lu-
geda). Arkasime hommikul Abeerka
saare lähedal. Merel mängis psike
kõik sõas, oli soe ja räske. Kuul-
saare punktis. Tollametnikud taha-
rad me salakaupa nõha, kuid said
minus oli aramiselust. Öelda: "sa-
lakaubana on kaaras angina." See
nähtarasti oli aga tolliraha ja
nii istusime tollele kuulsaale Kuue-
saare "surlali." Surla rappers, riskles
õgises "oli nõha," kuid ta nihel "olemine"
protüstevõis sõitis läbi katjamaade.
Õnnes ei seganud kariloomad me
sõitu ja nii jõudsime Kuuesaare lin-
napaari juurde, kus me rong õkis
ja puhkis nagu ritsikas läbi ro-
hu, millest polnud roopaid, ja tün-
dus, nagu toniks ta umbes. Kohale
jõudnud, algas teekond Kubermangue

(jõuab)

tõnarale. Suureks see küesaa
siis ongi? Peatõnar on dõssi tõ-
nar, tema jatk on kuberman-
gu tõnar, neid seob tšeraplats.
Saabusime kell 10 ja kell 2 tea-
dis terve linn juba me põritoke
ja reisijuhkumid, minu haigus-
loo ja palju muudki. Peatu-
sime linna alakoalis, mille es-
peti igal hommikul turgu. 50
melde et ostnikõlbulistest kroo-
mist oli seal vaid suitsukala ve-
diseid ja keinglid mis maksid
5 senti paar. Kuna teised tut-
rusid esimesel päeval keurordi-
eluga (mida sieli polnudki, nagu
hiljem selgus), pidin mina vlet-
ma selle põerakere veel taas.
Harjunud aga juba igasuguste
retodega, ei kõhiginud see mind
palju. Nii jõudis terve päeva
hommik. Tundsin enese juba
niirõed kõrki, et tahtsin ka süia
saldejumsi" s.t. lõti keeles jõõrist.
"Selline klegemeelus kohutab aga
mu häid kasvatajaid hingepõh-
joni, ja ma muudugi ei piikso-
tanudki enam sellisest vagast
soorist. Pel. Pedusaar saidis
maakuulajad välja, kust saaks
parimaid ja odavamaid lõunaid
33 inimelele. Suundume kait-
selliidu Malva Kodusse, sõõnud
seal praie ja tabarberikisselli,
jõuame otrusele — "lõkme näiid
koju sõõma." Kas õlid süüdi
võikesed portsjonid või meie ka-

uroodselt suu isu, selle üle ei oska
objektiivset hinnangut anda, olen ise
üks neist sinasest nõljarist, kell 3
pidi saabuma auto, et riia meid Must-
jala pank ja kihelkonnale, sealt pi-
dime alustama tekonõu vislõudile.
Mandil on moes õnnetused, reoauto-
des sõitrate ekskruvantiidiga, ja see
tõbi on viivanud saarigi. Ronisi-
me siiski autosse kellegi eidekese sõ-
nade saatel: "No nüüd sõidarad
suema." Kihutasime kuuksaare kit-
sastelt tänavatelt presendi tuules
lehvides ja plagisedes, mõtsusime teres-
se ja tõtse, sest tuuletõmbus oli
oli tugevam kui raja oles olnud.
Selle eest aga laulsime nii kuis suut-
sime, ja domineerivaimad sõnad olid:

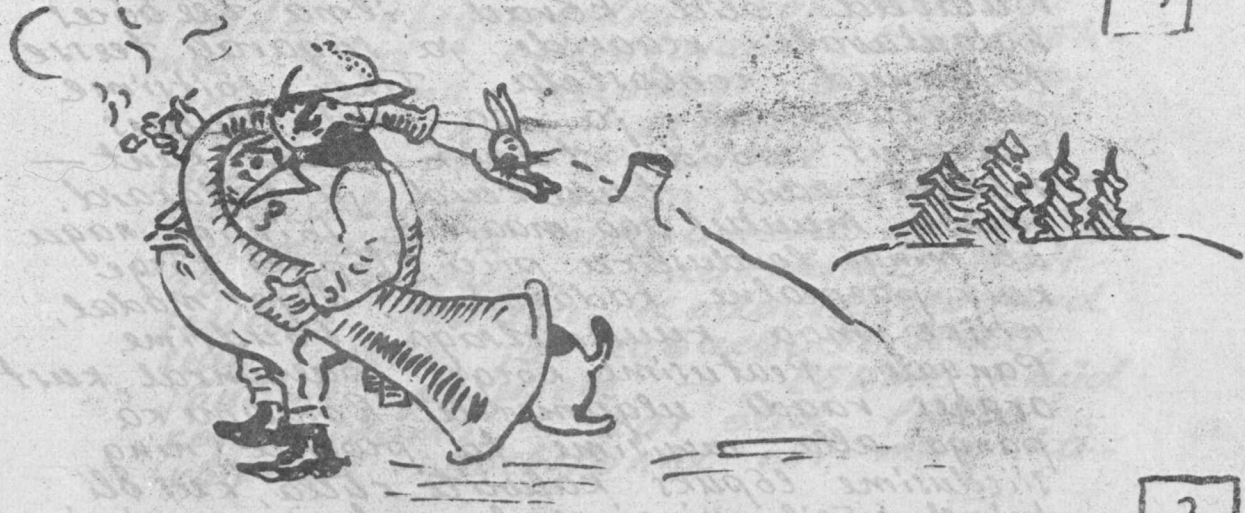
"Ei paremat pole kuskil maal,
" kui suisel ajal saaremaal."
Laulda seda laulu saaremaal on
hoopi's midagi muud kui teha seda
kuskil kuskil või Aegriidus. Nõgime
esmakordselt puhast saaremaa loodust.
Külated olid kõvad ilma tee õõnes
haigutavate kcaaride ja sügarali teesse
lõikunud roobasteta. Tihki sõitsime
üle kaajamaa, ja iga vaate juures
vilkatus mööda tuulik. Kena kait-
silmad vaid tuulikuid ja kadakaid.
Õõske muutus aga maastik. Sõitsime nagu
üle mingi loodusliku piiri, lõppes kõrge
kuiv paepealne kadakatega, algas madal,
niiske maa kuusemetsaga. Fõudime
Pangale. Peatusime kõrgel parrunkal, kust
oranes raade ulgumereli. Ronisime ka
panga alla, uurisime ta profiile, ning
siiedusime lõpuks kalurite külla, kus oli
hetkel kõsil mingi kalamootori proovimine.
(jõigneb)

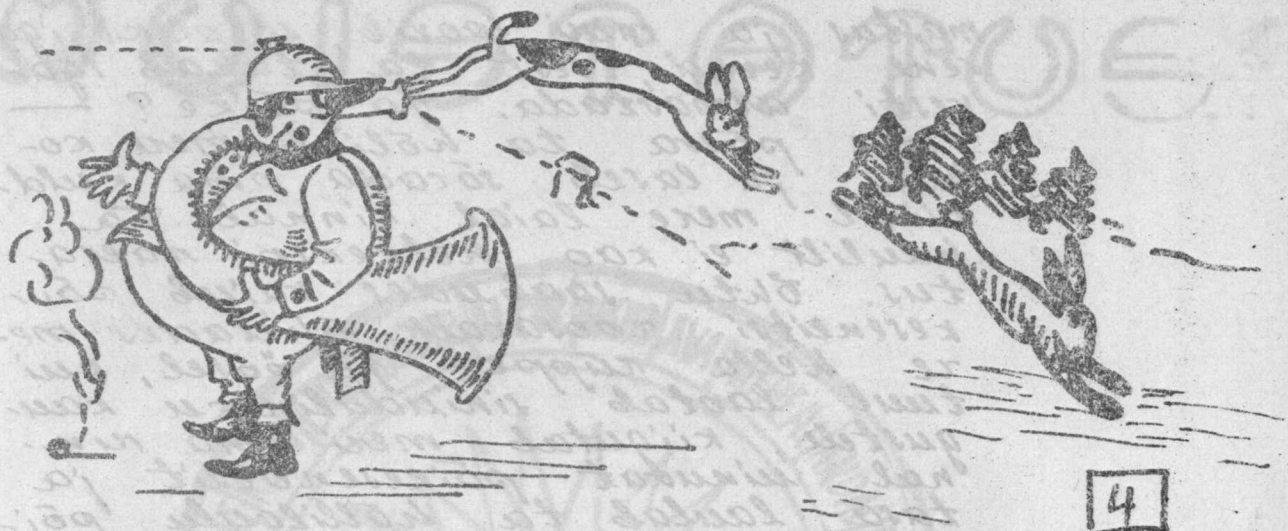
1.

2.

3.

Mopsi, saleduskumme?

Põhjameere armastus.

Põhjamaare on tulnud rraat,
Mei pucustab jää ja tormab ra-
banedes riharelt ringi, kogub val-
get vaktu lainete haisjale ja pil-
lub seda kannale.

Aga siis arab põikeseneitsi tae-
rast silmad, tõuseb kõrgemale, kõr-
gemale ja saadab kuldkiire rihar-
sele meele. Ja meei tahuneb, kae
raat tõuseb ja vajub õija nii tor-
manud rind, ta vaikib rõlutult
ega pööcagi oma sinisilmi kau, 11
põikeseneitsilt. Seda teeb keradar.

mastus ja meil soorib, et oleks igave-
rene kevad, sest ta tahab igave-
resti armastada. ja päike? —
Terre pöera ta hõljub meil ko-
hal ja lasel sõrada oma kuld-
kiiril meil laial rinnal. Ta
huulilt ei kao hetkekiki naera-
tus. õhtu saabudes rajub põie-
keseneitsi roosakalt õhetades me-
re hella rüppe. ja õösel, kui
tuul laotab siniduliniku kau-
gustele, kiigutab meil oma rin-
nal uinuvat päikeseneitsit ja
tasa laulab ta hõllilaulu, põie-
mides sellise oma armastust ja
igatsust.

Hommikul kui meil veel puh-
kab libiseb päikeseneitsi ta sõle-
luisist ja hõljub üles taevasinna.
Kui meil ärkab, näevad tal-
le päikeseneitsi vastu kaugest
sinitaevast. Meil vaatleb teda
imetledes ja ootab jõud...

Kui ainult kevad ei kaoks!

MÜISTATUSE

deida millise f. liiri
tuatud lauletite algus
peitub siin ?

Kodumaale ja gaididele.

Ma pole laulik ärkamisajast
Kui Eesti pind kõmises ülistuskajast;
Ma pole lõbritar eiejaneid,
Kui isamaa armastust täis on tind.

Mu luulel pole suuri tiibu,
mis kõgele ta kannaksid;
ma luulitan vaid mõne viivu,
kui selleksi aega annaksid
mee tööd ja muud, — nad kaasa
ja viimaks mu võsinuks teevad.

Ma seda ei taha ja vastu sõdin,
Veel tahan ma mängida
veel laulda ja luuletada!
Ma seda allin spin
ja laulan ja luulitan kodumaale
ja gaididell.

Ma armastan kodumaad tema ilu,
Ta põlde metsi ja rohumaid!
Ta rinnaerast ta põikese võlu
Ta linde lilli ja viljapäid
Mu gaidide karsud, seadused, aated
on armsad mulle, need ka minu
raated.

Ma pole laulik ja kui ma koed
Ei mõlestust minust jää teistele.
Kuid kodumaa pind on mu põmmu
ja gaidlus pärib mu südame.
eest muuena

gaid.

Uue õpilaste üleriikliku aja- kirja sünnist.

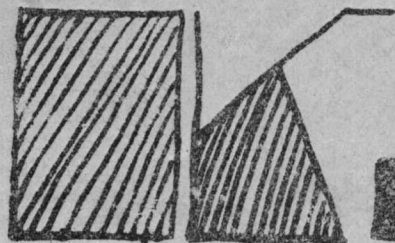
Et paremat kontakti luua õr-
sikut koolide õpilaste vahel, et
moodustada ühikut peret, on otsus-
tatud väljastada uut üleriiklikku
õpilasarajakirja.

Paljudes koolides on asutatud
koolitajakirjad mõned neist rõõgagi
huvitava sisuga. Nende algeliste üti-
tuste eeskujul on sooviks saanud
asutada suuremat üldisemat ja laia-
ulatuslikuma sisuga ajakirja.

Osa uue ajakirja toimetusest asub
Tallinnas, osa Tartus. Üldtoimetuses
on igal koolil oma esindaja. Pea-
toimetusse kuuluvad Tallinnast:
peatoimetaja Rain Rebas (Gustav Adol-
fi gümna.) abitoimetaja Eena Ots
(T.L. II T.g.) sekretär Arnold Kranich
(T.P. kom. g.) ja Tartust kolm õpilast.
Peale õpilaste tuntumaid peda-
googe.

I number avaldatakse anda välja
proovinumbrina kõrsolaval kuul.
Ajakiri ilmub avalikule müügile.
Kindlasti pakub ta ajariidet igale
õppurile.

Olgu see uus ühtus tugivaks
vahetult ühikut koolide vahel.
Paisugu ta suureks ja tugivaks
alles eeskujus jõednevale põl-
vedele.

ROOVIKAL.

3. märtsil 1935a. korraldas XV Eend
Lõpppeio. Kõik oli huritav ja mitmekülgne.
Õhtu lõbunumbriks osutus „Ketas-
rütmi“ mida tuli korjata suure aplausi
tõttu. Numbri esinesid Ostrik, Peterson,
Ratas, Sauearu, Veidenberg. Pärimat pak-
kus ka õpilane Paulus deklamatsiooni
„Keradöö“ (risnapuu). Kõik ette veel
tantsu, laulu, klaverisoolosid j. m.
Eeskava lõppes huumoriküllase eluteoa-
gikaga „Teuu kuni surmani“ ehk
„Aadlirüü“ nõuab kättemaxsmist“ Pub-
likut oli rõõmeldes eelmise aastaga
rõõm kuld valitud.

Tantsuks mängis „Viinona“. Lõppes kell 23⁰⁰.

11. märtsil s.a. korraldas „Kultuur-
ring“ emadepöera. Kõnega esines
õpil. Peelbaum ütl. deklamatsioone
oli kokkese I, II ja III kl. õpilasilt.
Musikaalse osa eest hoolitses V a
kl. õpilane Hannikat rõludes kõiki-
de kuulajate südameid Schumani
„Tröumerei“ga“ rõõmsalt kõlasid ka koo-
rilaulud. Lõikes kinnitati igale
emale rinda kimbuene siinilili –
emadepöera tähistamiseks.

Eesõmid algavad 17. mail.
II kl. saksa keeles; III kl. eesti keeles ja
maateaduses; IV kl. matemaatikas,
saksa keeles ja ajaloo; V a kl.
eesti keeles, filosoofias, kosmograafias
ja vene keeles; V b kl. eesti keeles
teeristõis, inglise keeles ja filosoofias.